1852. N°. 26.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 1 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 Februarij.

Zitting van den Gemeenteraad van heden.

Afwezig de HH. P. H. Baron Taets van Amerongen en G. H. Ysselsteyn.

De Notulen van de vorige Vergadering zijn gelezen en goedgekeurd.

De Burgemeester doet rapport omtrent een bezoek door HH. Burgemeester en Wethouders in het Heilige Geest en Armen Wees- en Kinderhuis, naar aanleiding van art. 179 der Gemeentewet, waaruit de doelmatige inrigting van dit gesticht blijkt en waarbij tevens de zorg die Mrn Regenten en Vn Regentessen voor de gealimenteerden in dit Godshuis aanwenden, wordt aangetoond.

De Burgemeester deelt mede:

1°. Eene dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van den 3den Februarij dezes jaars (Prov. Blad n°. 23) houdende voorschriften omtrent de beschikking over den post voor Onvoorziene Uitgaven op de gemeente-begrooting uitgetrokken, en omtrent het doen van af- en overschrijvingen op de posten dier begrooting.

2°. Eene resolutie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van den 10 Februarij 1852 (Prov. Blad N°. 29), waarbij worden medegedeeld voorschriften, door de Gemeentebesturen in acht te nemen bij hunne voordragten tot heffing van plaatselijke opcenten op de rijks personele belasting en van andere plaatselijke belastingen.

3°. Eene dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van den 27 Januarij 1852, G. S. N°. 27, waarbij de gemeente-rekening over 1850 wordt goedgekeurd.

4°. Eene missive van den Minister van Binnenl. Zaken van den 11den dezer maand, daarbij, als door den Koning gemagtigd, kennis gevende dat het Z. M. voorkomt, dat het Gemeentebestuur, buiten medewerking van Gedeputeerde Staten over den post van onvoorziene uitgaven niet kan beschikken dan tot het overschrijven op begrootingsposten, waarop de begrooting zelve overschrijving veroorlooft.

5°. Eene missive van de afdeeling Leyden en omstreken der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst, van den 12den dezer maand, waarbij hij den Raad bekend maakt met eene missive geschreven door de Vereeniging der Genees- en Heelkundigen binnen deze stad dd. 12 Aug. 1848, houdende mededeeling dat dezelve vereeniging eenparig besloten heeft om de tot nog toe gebruikelijke bezoeken aan de huizen van de respective leden van den Raad dezer stad, tijdens de vacature van de betrekking van Stads-Doctor, Stads-Chirurgijn of Stads-Vroedmeester voor het vervolg te doen ophouden, daar zij vermeent dat door eene sollicitatie bij requeste de Raad genoegzaam bekend wordt met de personen die bereid zijn zich met die betrekking te belasten.

6°. Eene gemotiveerde aanbeveling opgemaakt door HH. Curatoren van het Stedelijk Gymnasium voor de betrekking van Claviger.

En zijn deze aangenomen voor kennisgeving.

De Burgemeester legt verder over diverse stukken welke ter inzage van de leden in de leeskamer zullen worden nedergelegd.

De Burgemeester stelt aan de orde van den dag.

1°. De benoeming van den Claviger bij het Gymnasium.

En hebben voor deze benoeming, nadat tot stemopnemers met den Burgemeester waren aangewezen de HH. Krantz, Lisman en Adriaans, drie stemmingen plaats. Bij de 1ste stemming verkrijgt J. A. Alenson 9, A. A. van Werkhoven 8 en A. Huge 6 stemmen; bij de 2de vrije stemming worden de stemmen gelijkelijk uitgebragt, bij de 3de stemming wordt A. A. van Werkhoven met 12 stemmen benoemd, terwijl 11 stemmen op J. A. Alenson werden uitgebragt.

2°. De vervulling van het vacerend Stads-doctoraat, en worden tot de stemming overgegaan zijnde, hiervoor 16 stemmen op Dr. L. D. Frenay, thans Adjunct-Stadsdoctor uitgebragt en 7 stemmen op Dr. G. W. A. Plaat, en is aldus eerstgenoemde benoemd.

3°. De Concept-acte van borgtogt van den Ontvanger.

En is dezelve algemeen goedgekeurd.

4°. Wijzigingen in het Reglement van het Stedelijk Gymnasium.

En zijn deze door HH. Curatoren van hetzelve voorgedragen, aangenomen.

5°. Plaatselijke verordening regelende den werkkring der vaste Commissien.

En is deze voor zoo veel de algemeene bepalingen aangaat aangenomen.

— Heden werd alhier de 55ste verjaardag van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden op de gebruikelijke wijze gevierd.

— Z. M. heeft bij besluit van den 26sten aan den Heer C. Leembruggen, op zijn verzoek eervol ontslag verleend als lid van de Kamer van Koophandel en Fabrieken alhier, onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking bewezen diensten.

— Wij vernemen zoo even, dat de Heer Lobscheid, Zendeling van het Barmensch Zendelinggenootschap in China, doch thans met verlof voor korten tijd in Europa geweest zijnde, en zich gereed makende om weder naar Azië terug te keeren, zich voorstelt eenige mededeelingen over de uitbreiding van het Evangelie in China ook aan onze stadgenooten voor te dragen, op Woensdag e. k. den 3den Maart, waartoe wij de belangstellenden in deze groote zaak gerustelijk durven uitnoodigen. (Zie voorts de *Advertentie* hierachter.)

— De Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland heeft ter kennis gebragt, dat de visscherij zal gesloten zijn van den 1sten April tot en met den 14den Mei eerstk.

— Den 14den April zal te Madrid het rijke Munt-kabinet van Don Jozé Garcia de la Torre, Oud-Minister van Justitie, verkocht worden, dat bijna 30,000, zoowel Spaansche als vreemde munten bevat.

— Omtrent het zendelings-wezen in de Engelsche Oost-Indien wordt het volgende medegedeeld: Sedert den aanvang, alzoo gedurende een tijdvak van 50 jaren, zijn er 260 vaste punten daargesteld, waar 403 zendelingen werkzaam zijn, 551 inlandsche Predikanten staan hen ter zijde; zij hebben 309 gemeenten gesticht, die 17,356 leden tellen, welke de kern eener bevolking van 100,000 zielen uitmaken. In 1345 scholen worden 83,700 knapen, en in 354 scholen 11,500 meisjes onderwezen. De geheele Bijbel is in 10, het Nieuwe Testament in 15 talen overgezet, en er begint zich in die talen eene Christelijke litteratuur te ontwikkelen, die in 25 drukkerijen werk geeft.

— Derde Vervolg van het beheer en den staat van Ned. Indie (zie ons nommer van 23, 25 en 27 dezer).

De regterlijke magt wordt uitgeoefend door de volgende regtbanken en geregten op Java (met uitzondering van Soerakarta en Djokjokarta). Districts-geregten, bestaande uit een inlandsch hoofd als regter en eenige Inlanders als raadslieden. Regentschaps-geregten, bestaande uit den regent of onder-regent en eenige raadslieden volgens inlandsch gebruik door den regent te bepalen; voorts door den panghoeloe of priester die dezen vervangt en door den djaksa (inlandsch fiscaal). Landraden, zamengesteld uit den resident of den adsistent-resident, als voorzitter, en de regenten van de verschillende regentschappen of andere door den Gouvern.-Generaal aan te wijzen voorname inlandsche hoofden, als leden, bijgestaan door eenen Europeschen ambtenaar als griffier, en voorts door een hoofd-panghoeloe of den priester die dezen vervangt, als adviserend lid, zoomede door den hoofd-djaksa of djaksa. Regtbanken van omgang, een in elk gewest, bestaande uit eenen Nederlandschen regter als voorzitter, die verscheidene gewesten onder zijn regtsgebied heeft, welke hij op gezette tijden, vergezeld van eenen Nederlandschen griffier, bezoekt, en voorts uit de voornaamste en bekwaamste inlandsche hoofden als leden, door den Gouvern.-Generaal benoemd. Eindelijk worden die regtbanken bijgestaan door den hoofd-panghoeloe of den priester die hem vervangt, als adviserend lid, en door den hoofd-djaksa of djaksa. Voor geheel Java en Madura waren 4 omgaande regters. Residents-geregten, en voorts nog Raden van Justitie, te Batavia, te Samarang en een te Sourabaija, bestaande uit Nederlanders. Te Soerakarta en Djokjokarta en in de Buitenbezittingen, zijn deze instellingen weder naar plaatselijke gelegenheid gewijzigd.

Voor geheel Nederlandsch Indie en onderhoorigheden, is het hooggeregtshof van Nederl. Indie gevestigd te Batavia, dat als opperste regtbank, belast is met het toezigt op de bedeeling des regts in geheel Nederl. Indie.

De procureur-generaal bij het hooggeregtshof is het hoofd der regtspolicie in geheel Nederl. Indie, en als zoodanig belast met de zorg voor eene spoedige en krachtdadige uitvoering van al hetgeen, betrekkelijk dat onderwerp, in de wettelijke bepalingen op de strafvordering is voorgeschreven.

De middelen van policie kunnen, voornamelijk sedert de uitbreiding van verschillende cultures, waardoor de bemoeijingen der onderscheidene ambtenaren zeer zijn uitgebreid, niet overal als voldoende worden beschouwd. Eene algemeene aanvulling zou gepaard gaan met groote uitgaven, en daarom

heeft men zich tot nog toe bepaald tot het nemen van voorzieningen dáár, waar dezelve als dringend vereischt moeten worden beschouwd.

De hoofden der gewestelijke besturen zijn hoofden der policie, elk in zijn gebied.

De bepalingen omtrent de verrigtingen der weeskamers worden door den Gouvern.-Generaal, na raadpleging van het hooggeregtshof, vastgesteld.

Volgens de bestaande zijn de weeskamers belast: met bemoeijenissen in alle boedels bij overlijden; met het beheer over alle onbeheerde nalatenschappen, solvent of insolvent; met de toeziende voogdij over alle onder curatele gestelde personen; met het beheer der goederen en belangen van vertrokken personen, die geene volmagt tot het waarnemen hunner zaken, of orde op het beheer daarvan gesteld hebben, of, wanneer het noodig is geheel of gedeeltelijk daarin te voorzien; met de curatele over failliete boedels; met de toeziende voogdij in alle voogdijen (uitgezonderd minderjarigen, die in een gesticht van weldadigheid zijn opgenomen); met de behartiging der belangen van minderjarigen in 't algemeen.

De weeskamers oefenen deze bemoeijenissen uit in zaken betreffende Europeanen en de met inlanders gelijkgestelde vreemde Oosterlingen (niet in zaken betreffende de inlandsche bevolking zelve), met nachtneming omtrent de niet-Europeanen van de eigen wetten hunner landaarden.

Om den toestand van Nederl. Indie met betrekking tot het regtswezen op ultimo 1849, te beoordeelen, zal een terugzigt op hetgeen vroeger bestond, nuttig zijn. Dit vindt men in eene redevoering over de nieuwe wetgeving, uitgesproken 1 Mei 1848 door den Staatsraad Jhr. M^r. H. L. Wichers, destijds president van het hooggeregtshof. Aldaar is ook het belangrijkste uit de geschiedenis der invoering beschreven.

Ten volle wordt toegestemd hetgeen daar voorkomt over de inspanning, welke het gekost heeft, in eenen zoo korten tijd, eenen arbeid te volbrengen van zoo omvattenden, gewigtigen en teederen aard en dat die arbeid niet zou zijn tot stand gekomen, zonder de ijverigste medewerking, bijzonderlijk van de leden van het hooggeregtshof. Maar aan de waarheid zou te kort gedaan worden, indien niet, als oorzaak van den verkregen uitslag, op den voorgrond wierd geplaatst de krachtige en aanhoudende werkzaamheid van eenen man, in alle opzigten zoo voortreffelijk, als de staatsraad Wichers aan een iegelijk in Indie, die met hem in aanraking kwam, is gebleken te zijn.

Het zou gewaagd zijn, te bepalen, in hoe verre, op het einde van het jaar 1849, en dus zoo kort na hare invoering, de werking der nieuwe wetgeving in het algemeen gunstig dan wel ongunstig heeten moest.

Vele hoofden van gewestelijke besturen klaagden over den tragen gang der justitie in strafzaken, ten gevolge van welken de beschuldigden of door landraden reeds veroordeelden, gedurende eenen zoo geruimen tijd als vroeger nimmer noodig was, op eene beslissende uitspraak wachten moesten, in overbevolkte gevangenissen.

Van daar de maatregel omtrent de verdeeling van het Hooggeregtshof in twee Kamers en de opdragt van revisie aan de Raden van Justitie op Java.

Ook andere bezwaren zijn tegen de nieuwe wetgeving aangevoerd.

Uitgaande van het beginsel, dat de Regering met zaken, gesteld onder toezigt van regterlijke collegien en ambtenaren, geene regtstreeksche bemoeijenis behoort te hebben, maar zich bepalen kan bij het beslissen op klagten of voorstellen, is aan de ommegaande Regters op Java in 1849 te kennen gegeven, dat door de Regering niet meer verlangd wordt de inzending van de vroeger voorgeschreven driemaandelijksche verslagen, omtrent den staat der gevangenissen en omtrent de wijze op welke de justitie en policie in de gewesten wordt beheerd, alsmede van de driemaandelijksche berigten van de door hen gehouden zittingen. *(Vervolg hierna).*

's GRAVENHAGE, 28 Februarij.

Z. M. heeft benoemd tot Kantonregter alhier M^r. C. M. v. d. Kemp, thans plaatsvervanger en tot Griffier van het Kantongeregt te Rhenen, D. Sandbrink, thans die betrekking reeds waarnemende.

Nog heeft Z. M. benoemd tot Hoofd-Directeur der Posterijen, M^r. J. Pols, Referendaris bij het depart. van Financiën en Directeur van het Postkantoor alhier, welke laatste betrekking hij tevens blijft waarnemen.

— Uit Tubingen wordt gemeld, dat H. M. de Koningin der Nederlanden, aan het weduwen gesticht, aldaar eene aanzienlijke geldelijke ondersteuning had toegezonden.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* meldt het volgende: Te Edam had den 16^{den} dezer een vreeselijk voorval plaats. Zekere G. Heitman, schoenmaker te Volendam, had een kabinet gekocht van M. de Graaf, schilder te Edam. Des middags zou dit meubelstuk vervoerd worden, en de verkooper den kooper daarin behulpzaam zijn. De kooper, een minnaar van sterken drank, stelde den verkooper voor, om eerst een borrel te drinken. Zulks geschiedde in dier mate, dat beiden, beschonken, zich in het schuitje begaven, waarin het kabinet aanwezig was. Op eenigen afstand echter van de stad raakte het schuitje vol water en de helden komen druipnat op den weg. Hierna keeren beiden naar de stad terug, om zich te droogen en te verwarmen, doch al ras gaan zij weder den weg naar Volendam op, waar zij door het overmatig gebruik van sterken drank, zoodanig bedwelmd worden dat zij op den weg vallen en in slaap geraken, met het ongelukkig gevolg, dat Heitman den volgenden morgen dood op den weg gevonden werd; de Graaf schijnt nog bij tijds ontwaakt te zijn, anders ware hij welligt ook het slagtoffer van zijn onmatig drinken geworden. Heitman laat eene vrouw en vier jeugdige kinderen na.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Zaturdag 28 Februarij.

De volgende wets-ontwerpen zijn ingekomen: 1°. tot goedkeuring eener overeenkomst met Groot-Brittannie betreffende de scheepvaart tusschen Nederland en de Jonische Eilanden; 2°. tot bekrachtiging eener prov. belasting in Friesland; en 3°. tot verhooging der 4de afd. van Hoofdst. V der begrooting ter zake van de electro-magnetische telegraphen. — Verzending naar de afdeelingen.

Tot rapporteurs over de wets-ontwerpen tot regeling van het muntwezen in Ned. Oost-Indië zijn benoemd de Heeren: v. Hall, Dullert, v. Zuylen, v. Hoëvell en Heemskerk.

Over dat nopens de West-Indië, dezelfde Heeren, behalve de Heer v. Hoëvell, zijnde de Heer Botz in die Commissie benoemd.

De Voorzitter deelt mede dat de Comm. v. Rapp. over het ontwerp nopens de belasting op de rente met haar rapport gereed is. Dat stuk, dat van grooten omvang is, zal worden gedrukt en rondgedeeld; de beraadslagingen worden bepaald op 8 Maart.

Na nog eenige werkzaamheden wordt de Zitting opgeheven.

AMSTERDAM, 27 Februarij.

Z. M. zal den 3^{den} Maart deze hoofdstad bezoeken, vergezeld van Prins Hendrik, er den 4^{den} gehoor verleenen en tot den 10^{den} vertoeven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Februarij.

Bij een besluit van den President, is eene som van 300,000 fr. beschikbaar gesteld »voor de persoonlijke uitgaven van het Staatshoofd, als voorschot op de som die nader door een Senaatsbesluit, overeenkomstig artikel 15 der constitutie, aan den President der Republiek zal worden toegelegd."

— Bij een besluit van den President wordt bepaald, dat alle wanbedrijven die thans voor de hoven van Assises behandeld worden, en niet in de termen der besluiten van den 30sten December en den 17^{den} Februarij jl. vallen, voortaan voor de correctionnele regtbanken zullen gebragt worden. Bij de evengenoemde besluiten is, gelijk men zich herinnert, de beregting van alle door middel van de drukpers, oproerkreten, scheldwoorden enz. begane wanbedrijven, van de Jury op de correctionnele regtbanken overgebragt. Ten gevolge van het nu uitgevaardigde besluit zal de Jury dus voortaan geenerhande wanbedrijven meer te behandelen hebben.

— De *Moniteur* van den 24sten dezer behelst het volgende besluit van den President: »Overwegende dat in den aanvang dezer eeuw de kolom van Volta als het bewonderenswaardigste der wetenschappelijke werktuigen is beschouwd; dat zij aan de warmte de hoogste graden gegeven heeft, aan het licht eene sterkte boven elk kunstlicht, aan de scheikundige bedrijven eene kracht ten dienste der galvanoplastie en der bewerking van edele metalen, aan de physiologie en de geneeskunst hulpmiddelen wier nut welhaast uitgemaakt zal zijn; dat zij de electrische telegraphie heeft doen ontstaan; dat zij alzoo, gelijk de Keizer vooruitzag, de vermogendste werkkracht in de industrie geworden is en in nog meerdere mate belooft te zullen worden; overwegende dat het derhalve van groot belang is, de deskundigen van alle natien uit te noodigen om tot de ontwikkeling van de nuttigste aanwendingen der Voltasche kolom mede te werken, besluit de President, dat eene premie van 50,000 fr. bestemd wordt voor dengene die eene ontdekking doet welke de Voltasche kolom met weinig kosten dienstbaar zal maken, hetzij voor de nijverheid als bron van warmte, hetzij voor de verlichting, hetzij voor de scheikunde, hetzij voor de werktuigkunde, hetzij voor de geneeskunst.

»Deskundigen van alle natien mogen mededingen naar den prijs, die over vijf jaren zal worden toegewezen. Er zal eene Commissie benoemd worden om de ontdekking van elk der mededingers te onderzoeken en na te gaan of zij aan de vereischten voldoet."

— In eenen brief uit Parijs, door een geacht Belgisch blad ontvangen, leest men, dat bij een eerlang uit te vaardigen besluit van den President bepaald is dat de Voorzitters der Geregtshoven met hun 75ste en de overige leden der regterlijke magt met hun 70ste levensjaar zullen worden op pensioen gesteld. Tot nog toe was uit ontzag voor de onafzetbaarheid der regters zoodanige bepaling niet gemaakt.

— Het organiek decreet op de drukpers is thans, zonder de minste wijziging, in de officiele wettenverzameling, het *Bulletin des Lois*, opgenomen.

— Aan de rijksschool voor den mijnbouw is eene inrigting tot ontleding of toetsing van metalen verbonden, van welker werkzaamheden jaarlijks een verslag wordt openbaar gemaakt. Het verslag over 1851 vermeldt onder anderen de uitkomst van het onderzoek van onderscheiden monsters Engelsch koper bestemd tot het koperen van zeeschepen; het is bevonden dat dit koper zeer onzuiver was en veel arsenicum inhield, en daaraan wordt deszelfs schielijke vertering in het zeewater toegeschreven, terwijl Russisch en Noorweegsch koper van schadelijke inmengselen zuiver bevonden is.

— De Heer Dupin, de Voorzitter der gewezen Wetgevende Vergadering, die zich sedert de besluiten omtrent de goederen der familie Orleans tegen het gouvernement heeft verklaard, heeft aan het *Journal des Débats* geschreven dat hij verlangt voor de aanstaande verkiezingen niet in aanmerking te komen.

— Het Protestantsche Diakonessen-huis alhier, in een uitgestrekt gebouw in de voorstad S^t. Antoine gevestigd, heeft zich, zooals de naam ook aanduidt, vooral tot taak gesteld, om jonge zusters op te leiden tot het zoo moeijelijk werk der verzorging van zieken en kinderen. Het omvat eene zaal

voor zoogende kinderen, eene bewaarschool, waarvan de leuze is: »laat de kinderkens tot mij komen," eene andere gewone meisjesschool, eene ziekenhuis, een doorgangshuis voor jonge verwaarloosde meisjes en een asyl voor gevallene boetvaardige vrouwen. Verder eene openbare Evangelie-prediking, twee Zondagsscholen, eene school voor bejaarde vrouwen, eene godsdienstige bibliotheek, onderwijs in de godsdienst, eene normaalklasse en kostelooze ziekenhulp.

— Eergisteren zijn een twintigtal in kielen gekleede personen die liederen zongen, waarin de aristocratie met den dood werd bedreigd, in hechtenis genomen.

— Uit een onderzoek omtrent de liedjes-zangsters is gebleken, dat er vele onder zijn die tot hoogere kringen der zamenleving behooren, doch hare namen verbergen. Zij waren tot dat beroep door den nood gedwongen.

— Te Lyon is eene proclamatie van den Prefect van het departement afgekondigd, waarin hij aan de kiezers diegenen opgeeft, die het gouvernement wenscht gekozen te hebben, en daarbij deze waarschuwing voegt: »Elke poging om anderen dan de genoemde personen te doen verkiezen, zult gij met mij als eene uitdaging aan het bewind beschouwen, en elk die eene andere keuze aanbeveelt of zich daarvoor aanbevelen laat, als eenen vijand van het gouvernement van Lodewijk Napoleon."

PRUISSEN.

BERLIJN, 26 Februarij.

De Commissie der Tweede Kamer, in wier handen het op 31 December jl. tusschen Nederland en Pruissen en de overige Staten der Tolvereeniging gesloten verdrag van handel en scheepvaart gesteld was, heeft deswege rapport uitgebragt en tot de goedkeuring van het verdrag geconcludeerd. »De contracterende partijen, zegt de commissie in haar verslag, hebben niet dat doel voor oogen gehad, hetwelk vroeger bij dergelijke verdragen het voornaamste was, om namelijk zoo weinig mogelijk aan de wederpartij te bewilligen en zooveel mogelijk van haar te erlangen; zij hebben even weinig getracht om zich, door het wederkeerig bewilligen van voorregten en begunstigingen, ten koste van andere natiën, een voordeel te verschaffen, hetwelk altijd tot nijd en afgunst aanleiding geeft en schier nooit op den duur beklijft; haar doel is hoofdzakelijk alleen geweest, om datgene, wat iedere partij, bij juiste beoordeeling der omstandigheden, ook zonder tractaat in haar eigen belang behoorde te doen, bij verdrag te verzekeren en waarborgen te erlangen tegen de nadeelige begunstiging van anderen. Juist dit zet aan het verdrag een bijzonder belang bij, dat het, naar men hopen mag, zal medewerken, om het stelsel der differentiele regten en daarop berustende verdragen meer en meer te doen verlaten."

— De ongesteldheid van den Groot-Hertog van Baden, waaromtrent de berigten thans iets gunstiger luiden, heeft ten gevolge gehad, dat hij tot zijnen plaatsvervanger, zoolang zijne ziekte duurt, zijnen tweeden zoon, Prins Frederik gesteld heeft, daar de oudste aan eene ongesteldheid lijdt, welke hem verhindert zelfstandig te handelen.

— Men meldt als van hoog belang voor de Duitsche industrie, die ten opzigte van het ijzer zoo ver bij Engeland ten achteren staat, dat men in een gedeelte van Westphalen, district Dortmund, in de omstreken van Hoerde, groote ijzermijnen, gelijk die in Schotland, ontdekt heeft, en wel in de onmiddellijke nabijheid van steenkolenmijnen.

BEIJEREN.

Te Augsburg werden onlangs belangrijke verkoopingen van oude merkwaardige boeken gehouden. Zoo veilde men: den eersten Duitschen Bijbel van Faust en Schöffer, te Mainz gedrukt in 1462, de Biblia Latina van 1540, een Neurenburger Latijnschen Bijbel van 1478, de werken van Luther, Hans Sachs, Jacob Böhm, enz., meest allen originele uitgaven.

— Te Keurhessen zijn 20,000 personen gereed om het land te verlaten, en ook in andere oorden van Duitschland rust zich eene groote menigte uit, om Europa vaarwel te zeggen.

TURKYE.

De stad Jerusalem met hare omstreken heeft sedert $1\frac{1}{2}$ jaar provinciale staten en een gemeenteraad, waarin ook Christenen en Joden zitting hebben. Ten gevolge van eene geheel nieuwe wijze van beheer, is er in den jongsten tijd eene volkstelling, doch alleen van belastbare mannen, gehouden, waaruit bleek, dat de 8 districten van Jerusalem's gebied, 135,001 Mahomedanen, 12,462 Christenen, 1079 Joden, en ongeveer 2000 vreemdelingen tellen.

VEREENIGDE STATEN.

De Paus heeft een blok marmer gezonden, afkomstig van de puinhoopen van den alouden Tempel des Vredes te Rome, om te dienen als bijdrage tot het oprigten van een gedenkteeken ter eere van Washington, den held van den onafhankelijkheids-oorlog, en den eersten President der Unie. Voor dit gedenkteeken zijn bijdragen van alle volken gevraagd.

— Ofschoon vele Hongaarsche uitgewekenen zonder brood en middel van bestaan door de straten van New-York zwerven, heeft Kossuth de 50,000 dollars, die hij hier als gift voor de zaak van Hongarije ontving, besteed tot het aankoopen van geweren.

EGYPTE.

Uit Alexandrie wordt gemeld, dat Abbas-Pacha, de Onder-Koning, op zijne reize naar Opper-Egypte, door een hem nagezonden courier onderrigt van de aankomst des nieuw benoemden Nederlandschen Consuls, daarop onmiddelijk naar Caïro terugkeerde en den Consul in een plegtig gehoor ontving, waarbij eenige andere Consuls en de Kommandant en Officieren der Nederlandsche korvetten, in de haven van Alexandrië voor anker liggende, tegenwoordig waren.

STADS BERIGT.

BROODZETTING

Voor de Gemeente *Leyden*,

Ingaande Maandag den 1sten *Maart* 1852.

Maximum van den prijs, waar *niet boven*, maar *wel beneden* zal mogen worden verkocht, ingevolge Koninklijk besluit van den 25sten Januarij 1826, (*Staatsblad* N°. 5) en de dispositie van H. H. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, van den 5den December 1828, (*Provinciaalblad* N°. 161.)

Het Roggebrood, van zuivere Rogge gebakken, wegende drie Nederlandsche ponden, op	38	Cents.
Een pond vijf oncen, op	19	»
Het Tarwebrood, beste soort, wegende een Nederl. pond, op	31	»
Vijf oncen, op	$15\frac{1}{2}$	»
Het Franschbrood van een Nederl. pond, op	31	»
Vijf oncen, op	$15\frac{1}{2}$	»
Het Huisbak, wegende een Nederl. pond, op	27	»
Vijf oncen, op	$13\frac{1}{2}$	»
Het minste soort of zoogenaamd krop uit de zak, van een Nederl. pond, op	22	»
Vijf oncen, op	11	»

Alles gebakken overeenkomstig art. 2 van het Reglement op het bakken en verkoopen van brood, gearresteerd den 5den September 1846.

En zal deze door plaatsing in de Leydsche Courant worden Afgekondigd

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden,

Leyden, 26 *Februarij* 1852. De Burgemeester J. C. BUCAILLE, *Weth. L. B.*

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 28sten Februarij de Heer F. Riënderhoff, van Enkhuizen, in de Geneeskunde, na Openbare verdediging zijner Dissertatie: *de Venaesectionis utilitate in pneumonia genuina.*

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, M. L. A. STRÄTER, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 28 Februarij 1852. J. J. VAN WENSEN.

De Ondergeteekende betuigt door deze zijn' opregten dank, voor de veelvuldige bewijzen van deelneming, hem betoond, bij de bevalling zijner Echtgenoote.

LEYDEN, 28 Februarij 1852. J. A. SCHMIER.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming, mij, bij het verlies van mijnen geliefden Echtgenoot MARTINUS VERKOUW betoond, betuig ik langs dezen weg mijnen hartelijken dank.

De zaak zal met behulp van mijnen Zoon worden voortgezet, waartoe ik mij in ieders gunst aanbeveel.

LEYDEN, 26 Februarij 1852. Wed. M. VERKOUW, Geb. WIJNNOBEL.

CHINA.

De Zendeling **LOBSCHEID** stelt zich voor op *Woensdag eerstkom.*, *d. 3 Maart*, in de Doopsgezinde Kerk alhier, eenige mededeelingen te doen in het Nederduitsch, over de uitbreiding van het Evangelie in het onmetelijke **Chinesche Rijk** en zijne ondervindingen aldaar.

Des avonds, te *half acht* uur.

Alle de Crediteuren van den Gefailleerden PAULUS ANTONIE SASSE, *Winkelier in IJzerwaren*, wonende te *Leyden*, welke in gebreken zijn gebleven hunne Schuldvorderingen te verifieeren, worden voor de *laatste maal* daartoe door deze **opgeroepen**, om te verschijnen in de Audientie-Zaal van de Regtbank op het Raadhuis te *Leyden*, op Woensdag den 10den Maart 1852, des voormiddags ten *elf* uur; met uitnoodiging (voor zooverre zulks niet is geschied) hunne schuldvorderingen bevorens aan den Ondergeteekende in te zenden.

JAC. HAZENBERG, *Curator*.

De DEELHEBBERS in de Societeit ***de Grofsmederij***, te *Leyden*, worden uitgenoodigd om op Dingsdag den 16den Maart 1852, des namiddags ten *half een* ure te compareren aan het *Locaal der Fabriek*, ten einde, ingevolge Art. 17 der Statuten, aan te hooren **het Verslag van den Staat der Societeit**; liggende de **BALANS** ter Visie van Deelhebbers aan het Bureau der Grofsmederij van heden af, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 3 ure.

Namens het Bestuur,

LEYDEN, 1 Maart 1852. A. HARTEVELT Jz., *Secretaris*.

De Ondergeteekende, Depôthouder van **Binnen- en Buitenlandsche Bieren**, verzoekt zijne geëerde Begunstigers, hem voor den 15den Maart e. k. hunne Bestellingen op te geven op Fusten BEIJERSCH-, KISSINGER-, BRUSSELSCH-, LAMBIEK- en FARO-BIER.

J. A. TIELKEMEIJER, Donkersteeg.

Men verlangt alhier bij fatsoenlijke Burger Lieden, liefst op eenen stillen stand gelegen, **twee Gemeubileerde** (bij voorkeur) **benedenkamers**; opgave van Huurprijs en Adres, met franco Brieven onder Letter M. aan den Zadelmaker E. VISSER, te *Voorschoten*.

BELANGRIJKE BOEKVERKOOPING *te* LEYDEN.

De Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK zal op Dingsdag den 9den Maart en *elf* volgende dagen, des Namiddags ten *vijf* ure, ten zijnen Huize Verkoopen: Eene goed geconditioneerde en uitgebreide **BOEKVERZAMELING** in verschillende Vakken van Wetenschap en Kunst, doch voornamelijk GODGELEERDHEID, KERKELIJKE GESCHIEDENIS, GENEESKUNDE en DICHTKUNST, waaronder Werken van CATS, VONDEL, BILDERDIJK, enz.; voorts GRAVUREN, SCHILDERIJEN, KANTOORBEHOEFTEN, RARITEITEN, waaronder een fraai bewerkt KUNSTKABINETJE, ANATOMISCHE VOORWERPEN, CHIRURGICALE INSTRUMENTEN, SIMPLICIAKASTEN en eenige BOEKENKASTEN, waaronder eene fraaije Ebbenhouten Kast (Kunststuk); meerendeels nagelaten door wijlen de Wel-Eerw. Zeer Geleerde Heeren J. E. VOET VAN CAMPEN en W. N. ROLDANUS, *Predikanten der Gereformeerde Gemeenten te Leyden* en *te Willige Langerak*. — **EXTRA-CATALOGUS**: een gebonden Album van 172 **Handschriften** van beroemde Letterkundigen der XVIIIde eeuw, als van KLOPSTOCK, MOSES MENDELSOHN, W. BILDERDIJK en andere.

Alles te zien Zaturdag en Maandag 6 en 8 Maart van 's Morgens ten 10 tot 's Namiddags 3 ure.

Commissarissen der Spaarkas, opgerigt door het Leydsche Departement der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, hebben de eer bij deze aan de Ingezetenen dezer Stad kennis te geven, dat zij hunne Zittingen tot het **ontvangen der Spaargelden**, wederom zullen aanvangen op Dingsdag den 1sten April 1852, des middags van *half één* tot *half twee* ure in Gebouw des Departements.

Zij verheugen zich in den aanvankelijk vrij gunstigen uitslag hunner pogingen, strekkende ten bewijze de vele premien in het afgeloopene jaar uitgereikt; zij vertrouwen dat de deelneming van jaar tot jaar zal toenemen, en roepen daartoe de medewerking in, van alle die op den arbeidenden stand eenigen invloed kunnen uitoefenen. Is deze nuttige zaak niet op vele plaatsen reeds zoo gunstig bekend, en is het niet de veiligste wijze tot wering en voorkoming van armoede?

Zij die inlichting verlangen, vervoegen zich bij het Bestuur.

B. F. KRANTZ, *President*.
H. N. VAN HAANSBERGEN, *Secretaris*.

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar *Zwolle*,	Maandag	1	Maart,	12	uur,	Schipper	. . . .
» *Alkmaar*,	Woensdag	3	»	9	»	»	L. KROON.
» *Sneek*,	»	3	»	11	»	»	S. DE VRIES.
» *Deventer*,	Donderdag	4	»	12	»	»	G. GOOSENS.
» *Zutphen*,	»	4	»	12	»	»	J. GOOSENS.
» *Kampen*,	»	4	»	12	»	»	K. ROZENDAAL.
» *Apeldoorn*,	»	4	»	12	»	»	H. VAN PRIEST.
» *Hoorn*,	Vrijdag	5	»	10	»	»	J. BAJER, Jz.

Alle Goederen zullen doorverbiezende bij den Besteller C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groninger*, *Drenthe*, enz.

OPENBARE VERHURING,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN zijn van meening op Donderdag den 11den Maart 1852, des middags ten 12 ure, op het Raadhuis aldaar in het Openbaar te **Verhuren**:

1°. *Het GRASGEWAS op de Vestwallen, Bolwerken, Singels, Pleinen en Buitensingen binnen en rondom de Stad gelegen*, verdeeld in *17 Percelen.*

2°. *Het BETEELEN van eenige gronden, alsmede het Grasgewas van de Oeverkanten, langs de Haarlemmer Trekvaart*, verdeeld in *9 Percelen.*

Waarvan de Conditiën dagelijks (de Zondag uitgezonderd) van 's morgens tien ure tot 's namiddags twee ure, ter lezing liggen op de Secretarie der Gemeente *Leyden*, mitsgaders van het gedeelte N°. 2 aan de *Postbrug* bij D. SIGGAAR en aan den *Noordwijkerhoek* bij L. VAN DER MEER. Terwijl bij den Stads Architect nadere inlichting is te verkrijgen.

OPENBARE VERKOOPING,

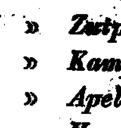

In het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 13den Maart 1852, des avonds ten 6 ure, van de navolgende HUIZEN binnen gemelde Stad, als:

N°. 1. Een in de Groenesteeg omtrent de Middelste Gracht, Wijk VII. N°. 647.

N°. 2. Een aan de Uiterste Gracht aan den hoek van de Groenesteeg, Wijk VII. N°. 360.

N°. 3. Een in de Groenesteeg, aan den hoek van de Vestestraat, Wijk VII. N°. 184.

N°. 4. Een PAKHUIS EN ERF op de Uiterste Gracht, omtrent de Groenesteeg, Wijk VII. N°. 456.

N°. 5. Een HUIS EN ERF op de Middelste Gracht, Wijk VII. N°. 586.

Te bezigtigen daags voor en op den dag der Verkooping; zijnde informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 16den Maart 1852, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand November 1850.

Zijnde daags vóór den Verkooping, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

Buitengewone kracht der Pillen en Zalf van Holloway, in het genezen van rheumatieke of jichtpijnen, bij iemand van reeds gevorderden ouderdom.

De Heer JOHN PITT in de Koningstraat te Dudley, die aldaar sedert 65 jaren is woonachtig geweest, met uitzondering alleen van eene tienjarige krijgsdienst in Harer Majesteits 24e infanterie regement, begon omtrent vier jaren geleden aan zoo hevige rheumatieke pijnen te lijden, dat hij veeltijds buiten staat was om te gaan. Hij was onder behandeling van onderscheidene geneeskundigen geweest, en had alle mogelijke soorten van middelen gebruikt, doch steeds vruchteloos; doch ten laatste genas hij door de *Zalf en Pillen van* HOLLOWAY, en kan thans zoo goed gaan als ooit in zijn leven.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 28 *Februarij*. Van *f* 36 tot *f* 39.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 28 *Februarij*.

Tarwe *f* 8.80 tot *f* 9.30. Rogge *f* 7.20 tot *f* 7.80. Gerst *f* 5.50 tot *f* 5.70. Haver *f* 3.40 tot *f* 3.80. Paardeboonen *f* 5.20 tot *f* 5.40. Duiveboonen *f* 6.20 tot *f* 6.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 27 Februarij.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$58\frac{7}{8}$	$58\frac{15}{16}$	$58\frac{15}{16}$
Dito Certificaten	3	»	$69\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito	4	»	$90\frac{1}{8}$	$90\frac{1}{4}$	$90\frac{3}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	»	$90\frac{1}{8}$	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	»	110	—	—
O. I. Leening	4	»	$89\frac{5}{16}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg			$66\frac{1}{2}$	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . .	$4\frac{1}{2}$	»	$98\frac{3}{4}$	—	—
Haarlemmermeer	5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	»	$105\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . . .	5	»	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	»	—	—	—
Dito 1840	4	»	$88\frac{11}{16}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°. . . .	4	»	$88\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito Nieuwe	4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	»	$68\frac{7}{16}$	—	—
Certificaten van dito	6	»	—	—	—
POLEN, Obligatiën	4	»	$80\frac{1}{4}$	$80\frac{3}{8}$	—
Dito Aandeelen met Loten. fl.	250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	500	»	$150\frac{1}{2}$	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à	5	pCt.	$18\frac{3}{16}$	$18\frac{1}{4}$	$18\frac{1}{4}$
Dito dito Onbep. Stukken .	5	»	$18\frac{3}{16}$	$18\frac{3}{4}$	$18\frac{1}{4}$
Dito Obligatiën	3	»	—	—	—
Dito Binnenl. à 5 m.	3	»	$33\frac{1}{8}$	—	—
Coupons Ardoin			$10\frac{3}{16}$	$10\frac{1}{8}$	$10\frac{1}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . .	5		78	—	—
Dito	4	»	—	—	—
Dito Metall.	5	»	$72\frac{1}{4}$	$72\frac{7}{8}$	—
Dito Nieuwe	5	»	$81\frac{1}{2}$	$81\frac{7}{16}$	$81\frac{7}{16}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	»	$38\frac{3}{8}$	$38\frac{1}{4}$	—
BELGIË, Banc.	$2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	»	$47\frac{3}{4}$	—	—
BRAZILIË, 1824 100 £	5	»	$96\frac{1}{2}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	»	$37\frac{1}{4}$	$37\frac{1}{8}$	$37\frac{1}{4}$
Dito dito	4	»	$35\frac{1}{2}$	$35\frac{11}{16}$	$35\frac{5}{8}$
VENEZUELA, ...	$3\frac{1}{4}$	»	$36\frac{1}{8}$	—	—
MEXICO, ...	5	»	$31\frac{15}{16}$	$32\frac{1}{8}$	$32\frac{1}{8}$
AMERIKA, Bankactiën			$4\frac{15}{16}$	$5\frac{1}{16}$	$4\frac{15}{16}$

Grieken $6\frac{7}{8}$ 7.

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. 96.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.60 à *f* 9.70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.